

Dosarul nr. 1ra-7/2023
(1-21065129-01-1ra-03012023)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Plămădeală Tamara în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

PUȘCAȘ Ion XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.05.2021-24.06.2022;

Instanța de apel: 25.07.2022-08.11.2022;

Instanța de recurs: 03.01.2023– 08.02.2023.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 24 iunie 2022, *cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală*, Pușcaș Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) luni.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință pedeapsa neexecutată sub formă de 8 (opt) luni închisoare, stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 11 februarie 2021, stabilindu-i pedeapsă definitivă cu închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Pușcaș Ion în beneficiul statului suma de 30,19 (treizeci, 19) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Pușcaș Ion la 02.04.2021, în jurul orei 23:00, nedeținând permis de conducere a mijloacelor de transport, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, intenționat încălcând prevederile pct. 14 lit. a) a Regulamentului circulației rutiere, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența

preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, se deplasa cu motocicletă de model „Gherakl 107” fără număr de înregistrare pe traseul din XXXXX, în stare de ebrietate cu grad avansat. Fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, Pușcaș Ion a fost stopat de către agenții constatatori a SP Soroca-Florești a DP Nord, care l-au supus verificării cu alcooltestul de model „Drager”, pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei. În urma testării, s-a stabilit, că potrivit bonului nr. 718 din 02.04.2021, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Pușcaș Ion, constituia 0,50 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a conchis că, vinovăția inculpatului a fost dovedită integral și acțiunile acestuia corect au fost încadrate conform prevederilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, în termen a fost contestată cu apel de către avocata Plămădeală Tamara în interesele inculpatului, prin care solicita casarea sentinței, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În argumentarea apelului s-a invocat:

- la materialele dosarului a fost prezentat certificatul eliberat de Oficiul de probațiune Florești, prin care se atestă că pedeapsa stabilită prin sentința din 11 februarie 2021 a fost executată. Așadar, nu a rămas nici o pedeapsă neexecutată și în situația dată nu puteau fi aplicate prevederile art. 85 Cod penal;

- în cadrul ședinței de judecată avoactul s-a expus pe aceste circumstanțe, și a prezentat o ședință pe un caz similar din practica judiciară, prin care instanța de judecată a emis o sentință separată, fără cumulare, deoarece pedeapsa penală a fost executată pe prima sentință;

- instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea dură cu închisoare pentru o infracțiune ușoară, și nu a respectat principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal;

- în cadrul ședinței inculpatul a declarat că este căsătorit, soția sa trebuie recent să nască un copil, și privarea de libertate ar fi în detrimentul familiei, inclusiv lipsa lui la participarea în creșterea și educare a copilului. La fel a menționat că lucrează în construcții pentru a întreține familia, iar lipsa resurselor financiare ar fi un obstacol pentru întreținerea familiei. Se caracterizează pozitiv în comunitate;

- circumstanțele atenuante constatate au ca efect atenuarea obligatorie a pedepsei, atenuare ce poate consta într-o reducere ori o schimbare a pedepselor prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă. Instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanțele atenuante indicate mai sus;

- munca în folosul comunității ar fi și un beneficiu pentru stat, pentru că ar aduce un aport la bugetul statului, iar privarea de libertate ar fi un prejudiciu pentru stat, deoarece sunt cheltuieli enorme pentru întreținerea unui condamnat în penitenciar;

- ședința de judecată a avut loc în lipsa inculpatului și a avocatului, partea apărării nu a fost înștiințată legal despre ședința din data de 24.06.2022 că va avea loc ședința de judecată, pentru pronunțarea sentinței.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, apelul avocatei Tamara Plămădeală în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel inculpatul a recunoscut fapta săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată, coroborează cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Pedeapsa aleasă de prima instanță pentru infracțiunea incriminată, instanța de apel a considerat-o una legală și întemeiată, deoarece este una echitabilă și în strictă conformitate cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal, precum și cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și în concordanță cu personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei.

La fel, prima instanță întemeiat i-a stabilit lui Pușcaș Ion pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 an, inclusiv prin aplicarea justă la caz a prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat declarative argumentele apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde față de inculpat, care a manifestat căința sinceră și recunoașterea vinei, în cazul în care Pușcaș Ion nu este la prima abatere penală, fiind condamnat anterior pentru comiterea unei infracțiuni similare. În atare împrejurări instanța de fond corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă numai fiind izolat de societate, aplicându-i just pedeapsa cu închisoare.

Deși argumentele invocate sunt expuse în apărarea inculpatului, totodată ținând cont de situația reținută pe caz, aceste afirmații nu constituie temei de casare a sentinței instanței de fond și de aplicare a unei pedepse mai blânde, cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității, pedeapsa sub formă de închisoare numită inculpatului fiind just individualizată potrivit prevederilor legale, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală privind reducerea cu o treime a pedepsei închisorii, ținând cont că cauza s-a judecat pe baza probelor administrate de organul de urmărire penală.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru o infracțiune similară, inclusiv la pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă în baza art. 90 Cod penal, inculpatul nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării și din

nou a comis o infracțiune cu intenție, de aceea instanța de fond întemeiat i-a aplicat lui Pușcaș Ion pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsă care este adecvată celor comise.

Instanța de apel a considerat că scopul legii penale în speța dată poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, care va atinge scopul de reeducare a inculpatului, dar și va avea ca efect prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În același context, s-a respins argumentul apelului precum că instanța de fond eronat a aplicat în cazul din speță prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal. Or, potrivit materialelor cauzei, Pușcaș Ion anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 11 februarie 2021, la închisoare pe termen de 8 luni și în baza art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Prin urmare, inculpatul a săvârșit infracțiunea la data de *02.04.2021*, adică în perioada de probațiune stabilită inculpatului prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Florești, din *11 februarie 2021*.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiată referința avocatei la certificatul eliberat de Oficiul de probațiune Florești, considerând că certificatul dat atestă că pedeapsa stabilită prin sentința din 11 februarie 2021 a fost executată. Or, certificatul Biroului de Probațiune Florești atestă doar faptul că inculpatul la 01.03.2022 a fost exclus de la evidența Biroului de Probațiune Florești, ceea ce nu echivalează în nici un mod cu executarea pedepsei sub formă de 8 luni închisoare stabilită inculpatului prin sentința anterioară, luându-se în considerație anume faptul, că inculpatul a comis prezenta infracțiune în perioada de probațiune stabilită acestuia prin sentința din 11 februarie 2021.

Prin urmare, instanța de apel, în situația în care nu a dispus de alte circumstanțe decât de cele stabilite de prima instanță, nu este în drept de a aplica inculpatului o pedeapsă mai blândă decât cea numită de prima instanță în lipsa a careva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, starea de fapt și de drept în instanța de apel rămânând aceeași care a fost stabilită de instanța de fond.

S-a respins și argumentul apelului, precum că ședința de judecată din data de 24.06.2022 a avut loc în lipsa inculpatului și a avocatului. Or, după cum rezultă din procesele verbale ale ședințelor de judecată a primei instanțe, cercetarea judecătorească a avut loc în prezența și cu participarea atât a inculpatului cât și a avocatei acestuia Tamara Plămădeală, inculpatul depunând cerere privind examinarea cauzei în procedură simplificată și făcând declarații cu privire la circumstanțele comiterii infracțiunii, fiind în așa mod respectate pe deplin drepturile participanților la proces, totodată pentru ședința de judecată din data de 24.06.2022 fiind amânată pronunțarea sentinței, astfel prin pronunțarea sentinței în lipsa inculpatului și avocatei acestuia nu s-a adus nici o încălcare drepturilor sau intereselor legitime ale inculpatului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Plămădeală Tamara în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, fără a invoca prevederile art. 427

alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privată de libertate.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanța de apel nu a luat în considerație și nu a argumentat circumstanțele invocate de apărare precum că potrivit prevederilor art. 90 pct. 1¹ Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau după caz, în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării în sau a menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei. Până la adoptarea sentinței din 24 iunie 2022, s-a constatat că în instanța de judecată nu a parvenit vreo propunere a organului care exercită supravegherea comportamentului condamnatului cu suspendarea executării pedepsei, privind înlocuirea;

- instanța de apel a interpretat eronat certificatul din 01.03.2022, eliberat de Biroul de probațiune, ce indică că Pușcaș Ion a fost scos de la evidență de la biroul de probațiune, dar nu că a executat pedeapsa, însă potrivit art. 172. a ordinului nr. 347 din 30.12.2019 scoaterea subiectului probațiunii din evidență determină încetarea activităților de probațiune;

- potrivit pct. 170, în cazul în care persoana condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o nouă infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, biroul de probațiune, în funcție de evaluarea riscului de recidivă și de respectarea planului de probațiune de către subiectul probațiunii, expediază un demers în instanța de judecată cu propunerea de a anula sau de a menține condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- instanța nu a luat în considerare și nici nu a argumentat faptul privind posibila pronunțare a unei sentințe separate pe cazul dat;

- instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea dură cu privarea de libertate pentru o infracțiune ușoară, și nu a respectat principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- instanțele de judecată nu au luat în considerare și nu au acceptat circumstanțele atenuante precum situația lui familială;

- inculpatul nu este o personalitate periculoasă pentru societate, este capabil să se corecteze prin informare, instruire, însă din lipsa de cultură juridică a comis repetat o nouă infracțiune ușoară.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

În speță, recurenta critică hotărârea, solicitând rejudecarea cauzei, însă nu face trimitere la temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală sau la presupusele erori depistate în decizie la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

Deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, recurenta critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

Se reține că, instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind respingerea apelului apărării, ținând cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, luând corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite (a comis infracțiune mai puțin gravă), anterior a fost judecat, fiindu-i aplicate prevederile art. 85 Cod penal, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Analizând temeiurile invocate, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță nu și-au găsit confirmare, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 85 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

La caz, instanța de apel corect a aplicat în privința inculpatului pedeapsa penală, care trebuie să fie echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, fără indicarea erorilor și doar enumerarea circumstanțelor atenuante nu poate servi temei pentru intervenirea instanței de recurs în partea stabilirii pedepsei.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a

altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, Colegiul penal consideră că, în speță individualizarea pedepsei corespunde legii penale, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care î-l va descuraja de comiterea altor infracțiuni.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din cele menționate rezultă că, instanța a ținut cont de cerințele atât ale acuzatorului de stat cât și a apărătorului și de faptul că suspendarea executării nu a schimbat percepția inculpatului față de acțiunile ilegale, ce rezultă la aplicarea închisorii pe termen de 1 an, iar înlocuirea pedepsei cu o pedeapsă non privativă de libertate nu a fost suficient argumentată, iar recursul nu conține motive plauzibile ce ar determina instanța de recurs să se implice în schimbarea pedepsei inculpatului, motiv pentru care, Colegiul penal respinge solicitarea dată.

Cât privește critica prin care se afirmă că instanța de apel greșit a dispus aplicarea în speță a prevederile art. 85 Cod penal sau pronunțarea unei sentințe de condamnare separat, de asemenea urmează a fi respinsă. Or, instanța de apel s-a expus clar în motivarea respingerii solicitării avocatei, soluție pe care Colegiul penal o însușește și nu consideră necesar menționarea repetată.

Colegiul penal nu reține argumentul apărării că pedeapsa de pe sentința anterioară a fost executată, or, sentința dată a fost adoptată la 11 februarie 2021 prin care i s-a stabilit termen de probă de 1 an, iar peste mai puțin de două luni inculpatul a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat în prezenta cauză, deci a săvârșit-o în termenul de probă. Prin urmare, argumentul despre scoaterea de la evidență a inculpatului ține de executarea pedepsei și nu de aplicare a acesteia, care este strict reglementată de Codul penal.

Criticile formulate de avocata Plămădeală Tamara au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel, cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4- 5**, iar argumentele invocate de recurentă nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării cauzei și casării deciziei instanței de apel, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (*hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care au fost

declarate.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, criticile recurente nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar critiquele din recursul înaintat de avocata Plămădeală Tamara în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Plămădeală Tamara în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe PUȘCAȘ Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 31 martie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN